

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Statsbudsjettet 2009

Tildelingsbrev til Gassnova SF

Innhold

1	Innledning	2
2	Formål og hovedoppgaver	2
3	Disponible midler, bevilgninger og fullmakter	2
	Fond for CLIMIT	3
	Kap. 1833 CO ₂ -håndtering	4
3.1	Fullmakter knyttet til Gassnova	5
4	Mål og resultatkrav	5
4.1	CLIMIT-programmet	5
4.2	CO ₂ -håndteringsprosjekter	7
4.2.1	Teknologisenter for CO ₂ -fangst på Mongstad (TCM)	8
4.2.2	Fullskala CO ₂ -håndtering på Mongstad	9
4.2.3	Fullskala CO ₂ -fangst på Kårstø	9
4.2.4	Transport og lagring av CO ₂ fra Mongstad og Kårstø	10
4.3	Rådgivende oppgaver	11
5	Andre innsatsområder	12
5.1	Risikostyring	12
5.2	Etiske retningslinjer og oppfølging av tverrgående hensyn	12
5.3	Kommunikasjon og informasjon	13
6	Rapportering og budsjett	13
6.1	Gassnova - rapportering og oppdatering av driftsbudsjett for 2009	13
6.2	Gassnova - budsjettforslag for 2010	13
6.3	CO ₂ -håndteringsprosjekter - kvartals- og årsrapportering	13
6.4	Fond for CLIMIT - årsrapportering	14
6.5	Planer i henhold til § 9 i vedtekter for Gassnova	14
6.6	CO ₂ -håndteringsprosjekter - anslag til statsbudsjettet	14
6.7	Rapportering til statsregnskapet og kapitalregnskapet	15
7	Dialog og planlagte møter	15
8	Tildeling	15

1 Innledning

Olje- og energidepartementet (OED) legger med dette frem tildelingsbrev til Gassnova SF (Gassnova) for 2009.

Det vises til St.prp. nr. 1 (2008-2009) fra OED og Budsjett-innst. S. nr. 9 (2008-2009). Stortinget behandlet 8. desember 2008 innstillingen fra energi- og miljøkomiteen vedrørende bevilgninger som disponeres av Gassnova over OEDs budsjett.

Tildelingsbrevet utfyller de føringer og mål som ligger i St.prp. nr. 1 (2008-2009). I tillegg til føringer fra foretaksmøtet, legges premissene for hvilke hovedoppgaver Gassnova skal utføre i 2009, hvilke resultatkrav som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå i tildelingsbrevet. Det vises for øvrig til vedtekter for Gassnova, jf. vedlegg 1.

2 Formål og hovedoppgaver

Gassnovas formål og hovedoppgaver knytter seg til å:

1. Forvalte statens interesser knyttet til CO₂-håndtering og gjennomføre de prosjekter som foretaksmøtet bestemmer.
2. Gi råd til Olje- og energidepartementet i forhold til spørsmål vedrørende CO₂-håndtering.
3. Bidra til teknologi- og markedsutvikling gjennom CO₂-håndteringsprosjekter og gjennomføring av CLIMIT-programmet.

Foretaksmøtet har besluttet at Gassnova skal forvalte statens interesser i følgende CO₂-håndteringsprosjekter:

- a) Teknologisenter for CO₂-fangst på Mongstad (TCM)
- b) Fullskala CO₂-fangst på Kårstø
- c) Transport og lagring av CO₂ fra Mongstad og Kårstø.

I brev av 12. juni 2008 gis i tillegg Gassnova i oppgave å gi råd til Olje- og energidepartementet i forhold til spørsmål vedrørende Steg 2 på Mongstad, og å følge opp StatoilHydros arbeid med Masterplan for fremtidig fangst av CO₂ på Mongstad.

Det vises for øvrig til St.prp. nr. 49 (2006-2007) om samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad, jf. Innst. S. nr. 205 (2006-2007) og St.prp. nr. 38 (2009-2009) om investering i teknologisenter for CO₂-håndtering på Mongstad.

3 Disponible midler, bevilgninger og fullmakter

Disponible midler, bevilgninger og fullmakter som stilles til rådighet skal disponeres i samsvar med bevilgningsreglementets bestemmelser, regelverk for Gassnovas forvaltning av tilskudd til teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂ og de forutsetninger som er lagt til grunn i budsjettproposisjon, budsjettinnstilling, stortingsvedtak og beslutninger i foretaksmøte.

Det forutsettes at Gassnova forestår utbetaling og regnskapsføring knyttet til CO₂-håndteringsprosjektene, herunder fører oversikt over forpliktelsene knyttet til

prosjektene. Det skal føres separat regnskap for CO₂-håndteringsprosjektene spesifisert for hvert prosjekt i tråd med inndelingen under kap. 1833 og holdes atskilt fra statsforetakets regnskap.

Gassnova må planlegge aktiviteten slik at bevilgningene ikke overskrides. Departementet og Riksrevisjonen kan iverksette tiltak for å se til at statsmidler som ytes, nyttes etter forutsetningene. Dersom det oppstår en situasjon hvor det er behov for å søke tilleggsbevilgning, skal OED kontaktes snarest og før utgiftene pådras. Departementet må meddeles et slikt behov senest innen **3. mars** for 1. halvår og **1. oktober** for 2. halvår. Forslagene skal begrunnes. Eventuelt klarlagt mindreforbruk skal også rapporteres skriftlig til departementet innenfor ovennevnte frister med forklaringer.

Fond for CLIMIT

Fondet for miljøvennlig gassteknologi (gasteknologifondet) ble opprettet 1. juli 2004 med en fondskapital på 2 mrd. kroner, jf. St.prp. nr. 63 og Innst. S. nr. 250 (2003-2004). Rentesatsen for fondet er av Finansdepartementet fastsatt til 4,59 pst. p.a. fra 1. juli 2004 til 1. juli 2014. Hoveddelen av avkastningen fra gasteknologifondet overføres til Fond for CLIMIT som disponeres av Gassnova. Rammene for bruken av midler fra Fond for CLIMIT er nedfelt i vedtektene for fondet, jf. vedlegg 2.

Midlene i Fond for CLIMIT skal i 2009 benyttes til å støtte prosjekter for forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologier for fangst og lagring av CO₂ fra kraftproduksjon basert på fossile brensler gjennom et felles program med Forskningsrådet, CLIMIT. Det skal føres separat regnskap for Fond for CLIMIT som holdes atskilt fra statsforetakets regnskap. Senter for statlig økonomistyring (SSØ) leverer økonomitjenester knyttet til føring av regnskapet for Fond for CLIMIT.

Budsjettert ramme for Fond for CLIMIT som stilles til disposisjon for Gassnova i 2009 er som følger:

	Kroner
A Inngående balanse i Fond for CLIMIT per 1.1.2009	266 663 315
B Budsjetterte inntekter, andel av avkastningen fra gasteknologifondet	81 800 000
<i>Sum</i>	348 463 315
C Forpliktelser ved utgangen av 2008	115 022 400
D Budsjettert disponibel ramme for Fond for CLIMIT for 2009	233 440 915

Ad. punkt A: CLIMIT-fondets samlede midler, innestående på fondets konto i Norges Bank, per 1.1.2009.

Ad. punkt B: Andel av budsjetterte inntekter fra avkastningen på gasteknologifondet. Resterende 10 mill. kroner inngår i driftstilskuddet til Gassnova, jf. kap. 1833, post 70. Olje- og energidepartementet vil overføre avkastningen til Fond for CLIMIT.

Ad. punkt C: Forpliktelser som er pådratt i 2008 eller tidligere og som skal dekkes i 2009 eller senere terminer.

Ad. punkt D: Gassnova gis fullmakt til å pådra forpliktelser for Fond for CLIMIT innenfor ovennevnte disponible ramme. Det understrekes at utbetalingen av midler må holdes innenfor disponible midler på fondet.

Kap. 1833 CO₂-håndtering

Budsjettildeling og -fordeling (i kroner):

Post	Betegnelse	Beløp
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	710 000 000
	<i>Fullskala CO₂-fangst på Kårstø</i>	190 000 000
	<i>Transport og lagring av CO₂ fra Mongstad og Kårstø</i>	520 000 000
30	Investeringer, <i>kan overføres</i>	700 000 000
70	Administrasjon, Gassnova SF.....	70 000 000
	<i>Sum</i>	1 480 000 000

Overføring av bevilgninger til Gassnova til dekning av utgifter knyttet til CO₂-håndteringsprosjektene vil bli foretatt av OED på grunnlag av kvartalsvise anmodninger fra Gassnova. Gassnova må videreføre praksis med separat bankkonto for disse midlene. Renteinntekter som er opptjent på ovennevnte bankkonto skal ved slutten av året tilbakeføres til Olje- og energidepartementet, konto nr. 7694.05.00156.

Administrasjon, Gassnova SF

I henhold til St.prp. nr. 49 (2006-2007), skal organiseringen av statens deltakelse i CO₂-håndteringsprosjektene ta utgangspunkt i at staten skal være i stand til å ivareta sine interesser og oppgaver på en hensiktsmessig og effektiv måte. Olje- og energidepartementet legger vekt på at Gassnova er organisert på en måte som sikrer foretaket kompetanse og erfaring fra prosjekter hvor Gassnova forvalter statens interesser. Videre legger departementet til grunn at prosjektene planlegges og gjennomføres på en slik måte at det bidrar til kompetanse- og erfaringsoverføring til andre CO₂-engasjementer som skal bidra til å realisere regjeringens målsettinger knyttet til CO₂-håndtering. Det må sikres at den statlige deltakelsen innenfor fangst, transport og lagring av CO₂ gjennomføres på en måte som gir staten størst mulig nytte av resultatene fra de ulike prosjektene.

Det tildeles 70 mill. kroner for 2009 knyttet til administrasjon av Gassnova. Dette inkluderer investeringer, øvrige utgifter til egen organisasjon og eksterne tjenester knyttet til driften av selskapet. Midlene skal benyttes til Gassnovas formål og oppgaver, herunder deltakelse og ivaretagelse av statens interesser i prosjektene som foretaksmøtet bestemmer.

Gassnovas organisasjon skal ikke gå utover rammene som følger av administrasjonsbudsjettet. Det må legges vekt på ivaretagelse av kompetanse som opparbeides ved at Gassnova ivaretar statens interesser i de konkrete CO₂-håndteringsprosjektene.

Gassnovas virksomhet er merverdiavgiftspliktig. Det bes om at Gassnova fakturerer OED for tjenester Gassnova utfører for departementet i tråd med avtalt budsjett. Ovennevnte ramme inkluderer merverdiavgift. Gassnova bestemmer selv om oppsamlet driftsoverskudd skal fordeles til spesifiserte avsetninger, for eksempel til å dekke fremtidige underskudd til investeringer og lignende. Oppsamlede midler knyttet til drift og administrasjon skal ikke tilbakeføres til staten.

3.1 Fullmakter knyttet til Gassnova

For å holde Gassnovas drift stabil og effektiv, gis Gassnova fullmakt til å pådra forpliktelser ut over gitt bevilgning under kap. 1833, post 70, jf. Forslag til vedtak VI i St.prp. nr. 1 (2008-2009) og Budsjett-innst. S. nr. 9 (2008-2009). Fullmakten har en grense på 20 mill. kroner. Videre vises det til pkt. 2.3 i Finansdepartementets rundskriv R-110/2005.

Gassnova gis fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret med følgende vilkår:

- Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften.
- Utgiftene i forbindelse med avtalen må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på budsjettposten i hele avtaleperioden.
- For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den fremtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Videre gis Gassnova fullmakt til å igangsette utredninger eller informasjonsinnsamling på eget initiativ og innenfor driftsbudsjettet for å bringe tilveie ny kunnskap som kan styrke selskapets evne til å støtte og rådgi Olje- og energidepartementet.

4 Mål og resultatkrav

4.1 CLIMIT-programmet

Forskning og utvikling innenfor CO₂-håndteringsteknologier er en viktig del av regjeringens satsing på fangst og lagring av CO₂. CLIMIT er det nasjonale programmet for forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologier for fangst, transport og lagring av CO₂ fra kraftproduksjon basert på fossile brensler. Programmet omfatter Norges forskningsråds støtte til forskning og utvikling innenfor området (FoU-delen), samt Gassnovas støtte til demonstrasjon og kommersialisering (demo-delen). Gassnova har det overordnede ansvaret for programmet, jf. St.prp. nr. 63 (2003-2004).

FoU-delen finansieres av bevilgninger fra OED til Forskningsrådet over statsbudsjettet, mens demo-delen finansieres av avkastningen fra gassteknologifondet som kanaliseres til Fond for CLIMIT.

Olje- og energidepartementet oppnevner i samråd med Forskningsrådet og Gassnova programstyre for CLIMIT. Sammensetningen skal være godkjent av Forskningsrådet ved divisjonsstyret for Innovasjonsdivisjonen og i forståelse med Gassnovas styre.

Programstyret rapporterer til Forskningsrådet ved divisjonsstyret (via divisjonsdirektør) og til Gassnova ved styret (via administrerende direktør). Departementet utarbeider i samråd med Forskningsrådet og Gassnova oppnevningbrev med mandat for programstyret.

Norges forskningsråd og Gassnova har i fellesskap ansvaret for sekretariatet for CLIMIT. Sekretariatet skal bestå av fagpersonell fra Forskningsrådet og Gassnova. Sekretariatet skal ledes av Gassnova. I tråd med ovenstående rapporteringsrutiner, har Gassnova ansvaret for å koordinere de ulike aktivitetene i CLIMIT-programmet. Sekretariatsrutinene i CLIMIT skal sikre tilstrekkelig informasjonsflyt og medvirkning fra begge organisasjoner i forhold til både tilskuddsvirksomhet og beslutninger av strategisk og planleggingskarakter.

Sekretariatet skal ha følgende hovedoppgaver:

- Forestå daglig drift av programmet.
- Utarbeide utkast til programplan og handlingsplaner som fremlegges programstyret for godkjenning.
- Realisere handlingsplaner gjennom proaktiv kontakt med søkerbedrifter og institusjoner.
- Motta og behandle søknader og lage innstilling til programstyret.
- Utarbeide tilskuddsbrev og kontrakter basert på føringer gitt av programstyret.
- Følge opp prosjekter løpende.
- Rapportere resultater og måloppnåelse.

Det er programstyret som godkjenner prosjekttildelinger basert på innstillinger fra sekretariatet. Tilskuddsvirksomheten må skje innenfor rammen av EØS-avtalens statsstøtteregulering, jf. Regelverk for Gassnovas forvaltning av tilskuddet til miljøvennlig teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂.

Etter at kontrakt med prosjektene og tilskuddsbrev er signert blir midlene utbetalt til prosjektene. Støtten til FoU-prosjekter tildeles fra Forskningsrådets midler til CLIMIT, mens støtten til demo-prosjekter tildeles fra Fond for CLIMIT gjennom Gassnova.

Olje- og energidepartementet legger til grunn at Gassnova setter av administrative ressurser til å følge opp arbeidet knyttet til CLIMIT-programmet.

I henhold til gjeldende programplan for CLIMIT, kan støtte gis til prosjekter innenfor områdene:

- CO₂-fangst før, under eller etter kraftproduksjonen,
- transport og langtidslagring av CO₂ i form av enten injeksjon, lagring eller andre bruksområder og
- andre relevante teknologielementer i CO₂-kjeden.

I tildelingen av prosjektstøtte skal det stilles strenge krav til teknologienes kommersielle potensial. Gjennom sekretariatsfunksjonen for CLIMIT, forutsettes Gassnova å benytte en aktiv arbeidsform, og skal i tillegg til å behandle søknader om

støtte til tiltak ta nødvendige initiativer, igangsette prosesser og kartlegge behov knyttet til utviklingen av teknologier for fangst, transport og lagring av CO₂ fra kraftproduksjon basert på fossile brensler. Ved utsettelse av oppdrag gjelder statens regelverk for offentlige anskaffelser som bygger på hovedprinsippet om konkurranse.

Olje- og energidepartementet legger til grunn at Forskningsrådet, NVE, Enova og Gassnovas del av CLIMIT-programmet kostnadsfritt skal kunne få innsyn i, og eventuelt delta i, hverandres programmer og prosjekter som finansieres av departementet. Det forutsettes at partene selv avklarer nærmere hvilke programmer og prosjekter dette kan gjelde og på hvilken måte dette skal foregå.

4.2 CO₂-håndteringsprosjekter

Satsingen på utvikling og realisering av teknologier for fangst, transport og lagring av CO₂ er en sentral del av regjeringens energipolitikk. Det er regjeringens målsetting at Gassnovas aktivitet skal bidra til reduserte kostnader og redusert teknologisk og økonomisk risiko forbundet med bygging og drift av fullskala anlegg for CO₂-fangst og -lagring. Det er en målsetting at satsingen bidrar til at teknologier for fangst og lagring av CO₂ får bred anvendelse. Videre skal Gassnova legge til rette for at statens deltakelse i CO₂-håndteringsprosjekter kan nyttiggjøres best mulig bl.a. gjennom kunnskapsspredning og teknologiutbredelse.

Regjeringen har som målsetting å etablere fullskala anlegg for CO₂-fangst med tilhørende transport- og lagringsløsninger tilknyttet gasskraftverkene på Kårstø og Mongstad. Utvikling av planene for ovennevnte prosjekter skal samordnes med tanke på en optimalisering av statens samlede interesser og bruk av ressurser.

St.meld. nr. 9 (2002-2003) Om innenlands bruk av naturgass mv., St.meld. nr. 47 (2003-2004) Om innovasjonsverksemda for miljøvennlige gasskraftteknologiar mv., St.prp. nr. 49 (2006-2007) Samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad, St.prp. nr. 38 (2008-2009) Investering i teknologisenter for CO₂-håndtering på Mongstad og St.prp. nr. 1 (2008-2009) fra OED er alle grunnlagsdokumenter som inneholder betraktninger og føringer av betydning for Gassnovas virksomhet.

Gassnova skal, i alle prosjekter der det har prosjektansvar, sørge for at anskaffelser knyttet til oppdragene følger regler om offentlige anskaffelser, og at det planlegges for tilsvarende prosedyre i gjennomføringsfasen etter investeringsbeslutning.

Videre skal det sikres at kvalifisering av aktuelle leverandører skjer etter vanlige industrielle prinsipper der det legges vekt på blant annet leverandørens erfaring med aktuell teknologi, gjennomføring av større prosjekter under fysiske og kontraktuelle rammer som er relevante for anlegget, leverandørens kapasitet og gjennomføringsevne.

Gassnova skal i alle prosjekter rapportere om status og legge fram oppdatert økonomisk anslag for OED i henhold til omforent rapporteringsplan og tildelingsbrev. Gassnova skal påse at oppdraget og prosjektet gjennomføres med høyeste krav til renommé, integritet og etisk standard.

4.2.1 Teknologisenter for CO₂-fangst på Mongstad (TCM)

Staten og Statoil¹ inngikk høsten 2006 en gjennomføringsavtale om håndtering av CO₂ på Mongstad, jf. St.prp. nr. 49 og Innst. S. nr. 205 (2006-2007). Avtalen er et viktig skritt i regjeringens innsats for å få fram teknologier som kan redusere utslipp av CO₂. I henhold til gjennomføringsavtalen, innebærer første fase etablering av et teknologisenter med testanlegg for CO₂-fangst på Mongstad (TCM). Formålet er å vinne kunnskap og utvikle løsninger som kan redusere både kostnadene og den tekniske og økonomiske risikoen knyttet til storskala CO₂-fangst. Det fremgår av gjennomføringsavtalen at StatoilHydro skal eie 20 pst. av teknologisenteret, mens staten skal eie resten. Videre fremgår det at staten kan invitere med andre selskaper som vil redusere statens eierandel.

Olje- og energidepartementet inngikk 20. juni 2007 en avtale ("Co-operation Agreement") med DONG Energy, Hydro², Shell, Statoil og Vattenfall om å samarbeide om planlegging og forberedelse av TCM og et tillegg til avtalen 18. desember 2007. Olje- og energidepartementet overførte sin part i avtalen til Gassnova i oktober 2007. Utgifter knyttet til realiseringsfasen for teknologisenter for CO₂-håndtering på Mongstad (TCM), som påbegynnes i 2009, er estimert til om lag 5,2 mrd. 2009-kroner inkl. mva, jf. St.prp. nr. 38 (2008-2009). Det er bevilget 1 882 mill. kroner for 2009 under kap. 1833, post 30 Investering, knyttet til realiseringsfasen av TCM, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjett-innst. S. nr. 9 (2008-2009) og St.prp. nr. 37 og Innst. S. nr. 139 (2008-2009). Olje- og energidepartementet har fremmet St.prp. nr. 38 (2008-2009) Investering i teknologisenter for CO₂-håndtering på Mongstad, der det bes om Stortingets samtykke til investeringen samt fullmakt til etablering av selskapet som skal stå for utbygging og drift av TCM. Stortinget vil etter planen behandle proposisjonen 7. mai 2009. Olje- og energidepartementet vil komme tilbake når det gjelder investeringsbeslutningen etter at Stortinget har behandlet proposisjonen, herunder tildele nødvendig bevilgning og fullmakter. Olje- og energidepartementet har derfor valgt inntil videre å tildele 700 mill. kroner inntil Stortinget har behandlet St.prp. nr. 38 (2008-2009). Avvik fra framlagt realiseringsbudsjett og aktivitetstplaner skal meddeles OED så snart som mulig.

Deltakerne i samarbeidsavtalen vil ta stilling til gjennomføringen av TCM ved investeringsbeslutningen når fullstendig grunnlag foreligger, etter planen i løpet av første kvartal 2009. Gassnova skal henvende seg til selskapene fra samarbeidsavtalen og andre industrielle selskaper med tanke på deltakelse i TCM, jf. St.prp. nr. 38 (2008-2009). Det er på denne bakgrunn ikke avklart hvor stor eierandel staten vil ende opp med i teknologisenteret. Deltakelse av andre industrielle selskaper som medierer vil bidra til å sikre at TCM arbeider med de mest relevante og fremtidsrettede teknologiene og vil tillføre kunnskap og erfaring om gjennomføring av store prosjekter. Gassnova skal fram til endelig investeringsbeslutning fortsatt vektlekke arbeidet med ferdigstillelse av det samlede beslutningsgrunnlaget. Det legges til grunn at arbeidet

¹ Statoils forpliktelser ble ved sammenslåingen av Statoil og Hydro's olje- og gassvirksomhet til StatoilHydro.

² Statoils forpliktelser ble ved sammenslåingen av Statoil og Hydro's olje- og gassvirksomhet til StatoilHydro.

med forberedelser før investeringsbeslutning holdes innenfor fullmakter gitt av Stortinget og Olje- og energidepartementets føringer.

4.2.2 Fullskala CO₂-håndtering på Mongstad

I henhold til gjennomføringsavtalen, fikk StatoilHydro ansvar for utviklingen av en overordnet plan for fremtidig fangst av CO₂ på Mongstad, ("masterplanen"). Masterplanen ble oversendt myndighetene i februar 2009 og gir en innledende gjennomgang av viktige forhold knyttet til teknisk gjennomførbarhet for fullskala CO₂-håndtering på Mongstad. Videre skal staten (eller den staten utpeker) og StatoilHydro i 2009 utarbeide en avtale for gjennomføring av fullskala CO₂-håndtering (Steg 2) på Mongstad.

I brev av 12. juni 2008 ble Gassnova gitt i oppgave å gi råd til Olje- og energidepartementet i forhold til spørsmål vedrørende Steg 2 på Mongstad, og oppfølgingen av StatoilHydros arbeid med nevnte masterplan. Departementet legger til grunn at Gassnova bistår i den videre oppfølging av denne og i det forberedende arbeidet til forhandlinger med StatoilHydro om Mongstad Steg 2. Gassnova skal i samarbeid med Olje- og energidepartementet utarbeide grunnlag for statens videre oppfølging av arbeidet med fullskala CO₂-håndtering på Mongstad.

4.2.3 Fullskala CO₂-fangst på Kårstø

Gassnova skal arbeide videre med å forberede investeringsgrunnlaget for CO₂-fangstanlegget på Kårstø. Arbeidet skal bidra til å fremskaffe mer kunnskap om når de ulike teknologileverandørene vil kunne være i stand til å levere CO₂-fangstanlegget, og hvordan selskapene teknologisk og økonomisk mener prosjektet kan gjennomføres. Gassnova skal legge frem grunnlag for investeringsbeslutning for departementet høsten 2009.

Beslutningsgrunnlaget skal omfatte et investeringsestimat med en nøyaktighet på +/- 20 %. Videre skal det presenteres et endelig budsjett for investering og drift av fangstanlegget som er periodisert, herunder driftsfinansiering de første fem årene etter at anlegget er ferdig.

Regjeringen vil ta stilling til investeringsbeslutningen når beslutningsgrunnlaget foreligger. Erfaringene knyttet til gasskraftverkets driftsmønster i tiden fremover vil måtte vektlegges når investeringsbeslutningen skal tas.

Av bevilgningen under kap. 1833, post 21 Spesielle driftsutgifter tildeles 190 mill. kroner knyttet til ferdigstilling av planleggingsfasen for fullskala CO₂-fangst på Kårstø for 2009. I tillegg vil Gassnova bli tildelt en andel av overføring av ubrukte midler fra 2008 knyttet til ovennevnte. Eventuelt avvik fra framlagt planleggingsbudsjett og aktivitetsplaner skal meddeles OED så snart som mulig.

Når det gjelder arbeidet med CO₂-fangst på Kårstø, skal alle viktige saker, herunder saker knyttet til fremdrift, kontrakter etc. forelegges OED i god tid for reell behandling. Det legges til grunn at Gassnova presenterer status i planleggingsarbeidet ved såkalt DG2-nivå i første kvartal 2009.

Krav til prosjektgjennomføring og beslutningsgrunnlag

Det skal utarbeides en detaljert plan for oppdraget der tidsplan, kostnadsramme, finansieringsplan og innholdet i leveransen spesifiseres. Underlaget som fremmes for investeringsbeslutning skal være kvalitetssikret og inneholde et kostnadsestimat innenfor definert nøyaktighet i 2009-priser.

Anlegget skal planlegges med målsetting om minimal påvirkning på miljø ved hjelp av beste tilgjengelige teknologi.

Det skal fremlegges en teknisk beskrivelse av anlegget, estimat for kostnader for bygging og drift, planer for fremdrift og styring, kontrakts- og gjennomføringsstrategi, anbudsdokumenter og fremforhandlede kontrakter, innhentede nødvendige tillatelser og eventuelt gjennomførte utredninger i den forbindelse.

Det skal fremlegges en forretningsmodell der det gis anbefaling vedrørende organisering av eierforhold og av driften av anlegget. Det skal utredes og etableres nødvendige fysiske, kommersielle og kontraktuelle tilknytninger og grensesnitt mot Naturkrafts anlegg og mot andre aktører på Kårstø, herunder eksempelvis eiere eller leverandører av grunn, infrastruktur og fysiske eller immaterielle varer og tjenester.

Det skal utarbeides og vedlikeholdes en risikoevaluering med tiltaksplan.

Planleggingen skal optimalisere regularitet, oppetid, fangstvolum av CO₂ og skal sikte mot en vellykket fullskala demonstrasjon av Post-combustion-teknologi.

4.2.4 Transport og lagring av CO₂ fra Mongstad og Kårstø

Det er nødvendig at arbeidet med transport og lagring av CO₂ ses i sammenheng med og koordineres best mulig med fremdriften for etablering av fangstanleggene.

Beslutnings- og investeringsgrunnlaget for transport og lagring av CO₂ fra Kårstø skal legges frem samtidig som investeringsgrunnlaget for fangstanlegget på Kårstø. Ved en slik koordinering av planleggingsarbeidet, kan transport- og lagringsløsningen for CO₂ stå klart samtidig med oppstart av CO₂-fangstanlegget på Kårstø.

Gassnova skal lede arbeidet med å utrede mulige transport- og disponeringsløsninger for CO₂ fra Mongstad, Kårstø og andre mulige CO₂-kilder, og har i tillegg ansvaret for rapporteringen til departementet.

Vurderingene skal ta hensyn til kostnader, reservoarmessige forhold og teknologisk risiko. Det legges til grunn at regjeringens planer for CO₂-fangst ved gasskraftverket på Kårstø og kraftvarmeverket på Mongstad danner utgangspunktet for og er førende for vurderingene, samt at anleggene ses i sammenheng. I tillegg skal det tas hensyn til mulig behov for deponering av CO₂ fra andre utslippskilder og mulig fremtidig anvendelse av CO₂ til økt petroleumsutvinning.

Av bevilgningen under kap. 1833, post 21 Spesielle driftsutgifter, tildeles Gassnova 520 mill. kroner for 2009 knyttet til delprosjekt Transport og lagring. Det budsjetteres med totalt 570 mill. kroner knyttet delprosjekt Transport og lagring. Gassco AS er tildelt den resterende andelen av planleggingsbudsjettet. I tillegg vil Gassnova bli tildelt en andel av overføring av eventuelle ubrukte midler fra 2008 knyttet til ovennevnte. Gassnova har ansvar for rapporteringen fra det samlede transport- og

lagringsprosjektet. Avvik fra framlagt planleggingsbudsjett og aktivitetsplaner skal meddeles OED så snart som mulig.

Gassnova skal etablere nødvendig beslutningsgrunnlag for investeringsbeslutningen og realiseringen av fullskala løsning for transport og lagring av CO₂ fra fangstanleggene på Kårstø og Mongstad, inkludert plan for eierskap og drift av anleggene. Beslutningsgrunnlaget skal omfatte et investeringsestimert med en nøyaktighet på +/- 20 %. Videre skal det presenteres et endelig budsjett for investering og drift av anleggene for transport og lagring av CO₂ som er periodisert, herunder driftsfinansiering de første fem årene etter at anlegget er ferdig.

Krav til prosjektgjennomføring og beslutningsgrunnlag

Det skal utarbeides en detaljert plan for oppdraget der tidsplan, kostnadsramme, finansieringsplan og innholdet i leveransen detaljeres.

Underlaget som fremmes for investeringsbeslutning skal være kvalitetssikret og inneholde et kostnadsestimert innenfor definert nøyaktighet i 2009-priser.

Det skal fremlegges en teknisk beskrivelse av anlegget, estimert for kostnader for bygging og drift, planer for fremdrift og styring, kontrakts- og gjennomføringsstrategi, anbudsdokumenter og fremforhandlede kontrakter, innhentede nødvendige tillatelser og eventuelt gjennomførte utredninger i den forbindelse.

Det skal fremlegges en forretningsmodell der det gis anbefaling vedrørende organisering av eierforhold og av driften av anlegget.

Det skal utredes og etableres nødvendige fysiske, kommersielle og kontraktuelle tilknytninger og grensesnitt mot fangstanleggene og mot andre aktører på Mongstad og Kårstø, herunder eksempelvis eiere eller leverandører av grunn, infrastruktur og fysiske eller immaterielle varer og tjenester.

Det skal utarbeides og vedlikeholdes en risikoevaluering med tiltaksplan.

Gassnova har ansvar for å ivareta statens samlede interesser i forbindelse med gjennomføringen av prosjektet. Videre skal det etableres sunne forretningsmessige og prosjektstyringsmessige rammer for prosjektet.

4.3 Rådgivende oppgaver

Gassnova skal fungere som faglig og strategisk rådgiver for OED i satsingen på utvikling av teknologier for fangst og lagring av CO₂, samt arbeidet for å realisere CO₂-håndtering. Gassnova skal bistå med faglige råd med tanke på måleffektivitet.

Det forutsettes at Gassnova holder en god dialog med andre relevante virksomheter, samt involverte myndighetsorganer.

Gassnova skal bistå departementet i arbeidet med ekstern kvalitetssikring av Kårstø CO₂-fangst, transport og lagring.

Det skal gjennomføres ekstern kvalitetssikring av:

- Konseptvalget (KS1) og

- kostnadsoverslag og styringsdokumenter før investeringsbeslutningen presenteres for Stortinget (KS2).

Olje- og energidepartementet har innhentet ekstern bistand knyttet til utarbeidelsen av nødvendig dokumentasjonsgrunnlag for kvalitetssikring 1 og kvalitetssikring 2. Det forutsettes en aktiv medvirkning fra Gassnova i utarbeidelsen av ovennevnte dokumentasjonsgrunnlag før den eksterne kvalitetssikringen skal gjennomføres.

Gassnova skal bistå departementets arbeid knyttet til å utrede muligheter og utfordringer knyttet til framtidige behov for CO₂-lagring på norsk sokkel, herunder vurderinger knyttet til muligheter av transport og lagring av CO₂ fra utenlandske kilder.

5 Andre innsatsområder

5.1 Risikostyring

Reglement for økonomistyring i staten inneholder bestemmelser som sier at styring, oppfølging, kontroll og forvaltning må tilpasses virksomhetens egenart samt risiko og vesentlighet (§ 4). Gassnova skal etablere en forsvarlig risikostyring og intern kontroll, og påse at den fungerer på en tilfredsstillende måte, jf. pkt. 6.2 i Instruks for økonomiforvaltning i Gassnova fastsatt av OED.

OED ber om at Gassnova innen 31. august 2009 oversender de risikovurderinger som er gjort på overordnet nivå til departementet. Rapporteringen skal vise status og utfordringer fremover, og omtale eventuelle iverksatte risikoreducerende tiltak.

Rapporteringen bør også inkludere en omtale av eventuelle muligheter som er identifisert og utnyttet. Vi ber spesielt om at det redegjøres for eventuelle vesentlige endringer i risikobildet gjennom året, for eksempel i forbindelse med § 9-plan, eiermøtene og i årsrapporten.

5.2 Etiske retningslinjer og oppfølging av tverrgående hensyn

Det vises til St.meld. nr. 13 (2006-2007) om oppfølging av statens eierskap, herunder kapittel 7.3 om tverrgående hensyn. OED forventer at Gassnova tar samfunnsansvar, og ivaretar viktige tverrgående hensyn som etikk, miljø, HMS, arbeid mot korrupsjon, likestilling og samfunnssikkerhet m.m.

OED forutsetter at Gassnova legger vekt på den etiske bevisstheten blant ansatte. Ledelsen i Gassnova har i den sammenheng en viktig rolle, både som initiativtaker og oppfølger. OED forventer at virksomheten utformer et verdigrunnlag og etiske retningslinjer for virksomheten. Disse bør være i tråd med FNs Global Compact og OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper, jf. St.meld. nr. 13 (2006-2007), kapittel 7.3. OED ber om at de etiske retningslinjene for virksomheten oversendes departementet og at de publiseres på Gassnovas hjemmeside. OED vil følge opp tverrgående hensyn overfor virksomheten gjennom kontaktmøter og den årlige rapporteringen til departementet.

Det vises videre til etiske retningslinjer for statsforvaltningen som er fastsatt og sendt ut til alle statlige virksomheter sammen med PM 16/2005. Se for øvrig Fornyings- og administrasjonsdepartementets hjemmeside på regjeringen.no.

5.3 Kommunikasjon og informasjon

Åpen og kontinuerlig kontakt mellom Gassnova og OED er en forutsetning god informasjonsflyt. Det er viktig at det er god gjensidig kunnskap om og kjennskap til forestående hendelser av positiv så vel som negativ art. Det er spesielt viktig at Gassnova i god tid varsler departementet om saker som kan bli store, vanskelige eller kontroversielle mediasaker.

Det forventes at Gassnova synliggjør oppnådde resultater på sitt område. Det forventes samtidig at Gassnova tar kontakt med departementet for avklaring om politisk ledelse i departementet skal være en del av den konkrete synliggjøringen.

6 Rapportering og budsjett

6.1 Gassnova - rapportering og oppdatering av driftsbudsjett for 2009

Gassnova skal innen **15. september 2009** oversende regnskap per 31. august, samt revidert budsjett for 2009 til OED. Det oppdaterte budsjettet vil danne grunnlag for vurdering av utbetaling av gjenværende administrasjonsbevilgning i 2009.

Gassnova må innen **23. februar 2010** oversende en årsrapport for 2009 til departementet som redegjør for hvordan bevilgede midler er benyttet. Årsrapporten skal omfatte hvilke tiltak som er gjennomført og hvilke resultater som er oppnådd. Rapporteringen skal inneholde et revisorbekreftet årsregnskap og balanse med noteopplysninger for Gassnova SF. I tillegg skal den inneholde forklaring på ikke uvesentlige avvik mellom budsjett- og regnskapstall, og på resultater i henhold til krav og mål som er fastsatt i tildelingsbrevet.

6.2 Gassnova - budsjettforslag for 2010

Gassnova skal innen **20. april 2009** oversende budsjettforslag for foretaket for 2010 til departementet. Budsjettforslaget skal inneholde følgende punkter:

- Virksomhetsbeskrivelse - kort omtale av virksomheten,
- status på området,
- langsiktige utfordringer, mål og strategier,
- ressursbruk i forhold til selskapets viktigste oppgaver,
- detaljert nedbryting av budsjettforslaget på underposter, forklaring og begrunnelse av de enkelte postene i budsjettet,
- fordelingen av budsjettmidler mellom intern og ekstern kompetanse skal komme klart frem og
- sammenligning av budsjettforslaget for 2010 med budsjett for 2009 og regnskap 2008.

6.3 CO₂-håndteringsprosjekter - kvartals- og årsrapportering

I tillegg til den kvartalsvise rapporteringen for CO₂-håndteringsprosjektene i tilknytning til anmodning om cash calls, skal Gassnova innen **23. februar 2010** utforme en mer omfattende årsrapportering for CO₂-håndteringsprosjektene med

resultatregnskap og balanse med noteopplysninger. Rapporteringen skal inneholde uttalelse fra revisor. Departementet vil oversende årsrapporten til Riksrevisjonen. Det vises i den forbindelse også til pkt. 5.5 i Instruks for økonomiforvaltningen av CO₂-håndteringsprosjektene og Fond for CLIMIT.

6.4 Fond for CLIMIT - årsrapportering

Departementet ber om å få oversendt årsrapport for Fond for CLIMIT sin virksomhet innen **23. februar 2010**. Rapporteringen skal inneholde en resultatrapport for forvaltningen av midlene fra Fond for CLIMIT. Rapporteringen skal videre inneholde årsregnskap og balanse med noteopplysninger. Rapporteringen skal inneholde uttalelse fra revisor. Departementet vil oversende årsrapporten til Riksrevisjonen. Det vises i den forbindelse også til pkt. 5.5 i Instruks for økonomiforvaltningen av CO₂-håndteringsprosjektene og Fond for CLIMIT.

6.5 Planer i henhold til § 9 i vedtekter for Gassnova

I henhold til § 9 i vedtekter for Gassnova skal følgende saker behandles av foretaksmøte:

1. Planer for kommende år, samt perspektiver på mellomlang sikt og vesentlig endring i noen av disse,
2. hovedtrekk i budsjetter for kommende år,
3. årsberetning, fastsetting av resultatregnskap og balanse, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd og
4. ev. saker som må antas å ha prinsipielle eller politiske sider av betydning, eller som kan få vesentlige samfunnsøkonomiske eller samfunnsmessige virkninger.

Gassnova bes utarbeide et plandokument som omfatter punkt 1 og 2 ovenfor som oversendes OED for behandling i foretaksmøte. Frist for innsendelse av dette dokumentet er **20. oktober 2009**.

6.6 CO₂-håndteringsprosjekter - anslag til statsbudsjettet

Nedenfor følger en plan for rapportering til OEDs arbeid med statsbudsjettet.

Leveranse	Milepæl	Tidspunkt
1. Langtidsbudsjett 2010-2013	<ul style="list-style-type: none"> • Konsekvensjustert budsjett • Satsingsforslag 	5. januar 2009
2. Oppdatering av budsjett 2009	• Revidert budsjett 2009	3. mars 2009
3. Oppdatering av budsjett 2010	• Rammefordeling	2. juni 2009
4. Oppdatering av budsjett 2009	• Ny saldering 2009	1. oktober 2009
5. Langtidsbudsjett 2011-2014	<ul style="list-style-type: none"> • Konsekvensjustert budsjett • Satsingsforslag 	5. januar 2010
6. Oppdatering av budsjett 2010	• Revidert budsjett 2010	2. mars 2010

Budsjettene skal være utarbeidet i henhold til kontantprinsippet. Budsjettekst og

avviksforklaringer skal relatere seg til budsjett ført i henhold til kontantprinsippet. Inngåtte forpliktelser må fremgå.

6.7 Rapportering til statsregnskapet og kapitalregnskapet

Det skal avgis månedlige likviditetsrapporter for Fond for CLIMIT som inneholder bokførte inntekter og utgifter etter kontantprinsippet til det sentrale statsregnskapet.

Likviditetsrapporten skal avlegges så hurtig som mulig, og må senest være Senter for statlig økonomistyring i hende den femtende i påfølgende måned med kopi til OED, jf. vedlegg 3. Presiseringer om rapporteringens innhold og form finnes i Bestemmelser om økonomistyring i staten kap. 3.3.3.3.

Til forklaringene til statsregnskapet for 2009 ber OED om å få oversendt forklaringer knyttet til de ulike ordninger Gassnova forvalter over statsbudsjettet. Dette inkluderer hvordan overføringene er disponert, forklaringer knyttet til eventuelt mindreforbruk og status når det gjelder forpliktelser knyttet til disse ordningene.

I forbindelse med kapitalregnskapet ber vi om en oversikt som viser Fond for Climits inngående balanse, endringer i løpet av året, utgående balanse og forpliktelser for Fond for Climit ved utgangen av året.

OED ber om å få tilsendt oppgaver i forbindelse med kapitalregnskapet for 2009 innen **6. januar 2010**. Øvrige oppgaver i forbindelse med statsregnskapet 2009 skal oversendes innen **2. februar 2010**.

Nærmere orientering vedrørende avslutning av statsregnskapet for 2009 vil bli gitt i eget brev november 2009.

7 Dialog og planlagte møter

Det planlegges gjennomført to kontaktmøter mellom departementet og Gassnova i 2009. Det vil bli avholdt møter hvor budsjett og planer for inneværende og kommende år vil bli diskutert. Når behov for diskusjon av spesielle temaer oppstår, vil møter bli avholdt etter nærmere varsel. Forslag til møteplan følger i vedlegg 5.

8 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og § 7 i Regelverk for statlig økonomistyring, meddeler Olje- og energidepartementet med dette at Gassnova SF for 2009 kan disponere ovenstående bevilgninger og fullmakter.

Vedlegg 1: Vedtekter for Gassnova SF

Vedlegg 2: Vedtekter for Fond for CLIMIT

Vedlegg 3: Rundskriv R-10/2008 Rapportering til statsregnskapet for 2009

Vedlegg 4: Budsjettprosess og rapporteringsoversikt

Vedlegg 5: Forslag til møteplan for 2009

Vedlegg 1

VEDTEKTER FOR GASSNOVA SF

§ 1 Foretakets navn

Foretakets navn er Gassnova SF.

§ 2 Formål

Gassnova SF har som formål å forvalte statens interesser knyttet til CO₂-håndtering (teknologitviking, fangst, transport, injeksjon, lagring av CO₂), og å gjennomføre de prosjekter som foretaksmøtet bestemmer. Det er en målsetting at foretakets arbeid skal resultere i kostnadsreduksjoner knyttet til CO₂-håndtering.

Gassnova SF skal gi råd til Olje- og energidepartementet i forhold til spørsmål vedrørende CO₂-håndtering.

Gassnova SF skal legge til rette for at statens deltakelse i CO₂-håndteringsprosjekter kan nyttiggjøres best mulig av staten eller statlig eide enheter.

Gassnova SF skal bidra til gjennomføring av "Climit-programmet".

Gassnova SF har ikke erverv til formål.

§ 3 Foretakets forretningskontor

Gassnova SFs forretningskontor er i Porsgrunn kommune.

§ 4 Foretakets eier

Gassnova SF hører inn under Olje- og energidepartementet.

§ 5 Innskuddskapital

Statens innskudd i Gassnova SF er på kr 10 000 000.

§ 6 Styret

Gassnova SF ledes av et styre på minst 3 medlemmer.

§ 7 Signatur

Foretakets firma tegnes av to styremedlemmer i felleskap, hvorav styrets leder er den ene. Styret kan meddele prokura.

§ 8 Foretaksmøte

Ordinært foretaksmøte holdes hvert år innen utgangen av juni måned. Foretaksmøtet holdes i Oslo eller Porsgrunn.

§ 9 Styrets foreleggelsesplikt og foretaksmøtets beslutning

Styret skal forelegge følgende saker for foretaksmøtet:

1. planer for kommende år, samt perspektiver på mellomlang sikt og vesentlige endringer i noen av disse,
2. hovedtrekk i budsjetter for kommende år,
3. årsberetning, fastsetting av resultatregnskap og balanse, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd,
4. alle saker som må antas å ha prinsipielle eller politiske sider av betydning, eller som kan få vesentlige samfunnsøkonomiske eller samfunnsmessige virkninger.

Styret skal underrette departementet om saker som etter punktene 1.-4. skal forelegges foretaksmøtet. Foretaksmøtet avgjør om det vil ta styrets fremlegg til etterretning eller godkjenne eller endre det.

Dersom styrende organer i et samarbeid hvor Gassnova SF deltar skal avgjøre en sak som omfattes av særlige stemmeregler med rett for foretaket til å avgi stemme etter vedtak i foretaksmøte, skal styret forelegge saken for foretaksmøte før foretaket avgir stemme i saken. Har slike styrende organer fattet vedtak som vil være i strid med vilkår og krav i myndighetsbestemte tillatelser eller norsk politikk innenfor CO₂-håndtering, skal styret forelegge saken for foretaksmøtet.

§ 10 Forholdet til "Climit-programmet"

Gassnova SF skal i fellesskap med Norges forskningsråd utføre sekretariatsfunksjonen for "Climit-programmet". Beslutninger under programmet tas av et programstyre som oppnevnes av Olje- og energidepartementet og Forskningsrådet. Rammer for bruken av midler fra Gassteknologifondet er nedfelt i vedtektene for fondet.

§ 11 Finansiering, regnskap og revisjon

Foretakets drift finansieres over statsbudsjettet. Foretaket har ikke adgang til å oppta lån eller stille garanti uten særskilt fullmakt fra Stortinget.

Avlønning i foretaket baseres på statens lønnsordning inkludert tjenstepensjonsordning.

Regnskap for statens deltakerandeler skal føres i samsvar med økonomireglement for staten som er fastsatt ved Kongelig resolusjon og økonomiinstruks fastsatt av Olje- og energidepartementet.

I forhold til regnskap for statens deltakerandeler, vil reglene om Riksrevisjonens kontroll i Lov om Riksrevisjonen få anvendelse.

VEDTEKTER FOR FOND FOR CLIMIT – CLIMIT-fondet

§ 1. Formål

CLIMIT-fondets formål er å fremme utvikling og demonstrasjon av miljøvennlige og kostnadseffektive teknologier for fossilt basert kraftproduksjon, herunder fangst og lagring av CO₂. Fondet skal være en forutsigbar og langsiktig finansieringskilde for teknologiutvikling gjennom CLIMIT-programmet.

§ 2. Tilhørighet

CLIMIT-fondet hører til under Olje- og energidepartementet.

§ 3. Inntekter

Fondets inntekter består av overføringer fra statsbudsjettet.

§ 4. Fondsplassering

Fondets kapital plasseres på konto i Norges Bank som er knyttet til statens konsern-kontoordning.

§ 5. Anvendelse

Gassnova SF skal i fellesskap med Norges forskningsråd utføre sekretariatsfunksjonen for CLIMIT. Beslutninger under programmet tas av et programstyre som oppnevnes av Olje- og energidepartementet. Fondets kapital skal benyttes til tiltak som samsvarer med fondets formål. Olje og energidepartementet stiller fondets kapital til disposisjon for Gassnova SF.

§ 6. Regnskap

Gassnova SF har ansvar for at det føres et fullstendig og separat regnskap over alle inntekter og utgifter under CLIMIT-fondet, og tilsagn/forpliktelser for fondet, etter Regelverk for økonomistyring i staten, jf. instruks for Gassnova SFs økonomiforvaltning av CLIMIT og CO₂-håndteringsprosjekter.

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) leverer økonomitjenester knyttet til føring av regnskapet for CLIMIT-fondet.

§ 7. Rapportering

Gassnova SF skal hvert år oversende Olje- og energidepartementet strategi og årsrapport for forvaltningen av midlene fra CLIMIT-fondet, herunder underlag knyttet til rapportering til statsregnskapet og kapitalregnskapet.

Gassnova SF plikter å opplyse Olje- og energidepartementet om forhold knyttet til bruk av midler fra CLIMIT-fondet som anses av ekstraordinær karakter og saker av overordnet og prinsipiell betydning.

Olje- og energidepartementet rapporterer årlig til Stortinget om bruken av fondets midler.

§ 8. Vedtekter

Olje- og energidepartementet kan endre vedtektene for CLIMIT-fondet.

§ 9. Ikrafttredelse

Disse vedtekter er fastsatt av Olje- og energidepartementet med virkning fra 1. januar 2008.

DET KONGELEGE
FINANSDEPARTEMENT

Rundskriv R

Alle departement
Statsministerens kontor

Nr.
R-10/2008

Vår ref
08/6409 C/TS/GFE

Dato
10.12.2008

Rapportering til statsrekneskapen for 2009

Dette rundskrivet gjev fristar og krav til rapportering til statsrekneskapen for 2009. Bruk av informasjonen som blir rapportert til statsrekneskapen er omtalt i punkt 4.

1. Fristar for å rapportere til statsrekneskapen for 2009

Desse rapporteringstidspunkta gjeld:

Periode	Frist	Periode	Frist
1.1. – 31.1.2009	16.2.2009	1.1. – 31.7.2009	17. 8.2009
1.1. – 28.2.2009	16.3.2009	1.1. – 31.8.2009	15. 9.2009
1.1. – 31.3.2009	15.4.2009	1.1. – 30.9.2009	15.10.2009
1.1. – 30.4.2009	15.5.2009	1.1. – 31.10.2009	16.11.2009
1.1. – 31.5.2009	15.6.2009	1.1. – 30.11.2009	15.12.2009
1.1. – 30.6.2009	15.7.2009	1.1. – 31.12.2009	15.1. 2010

Rekneskapsrapport skal sendast inn kvar månad og innehalde akkumulerte tal for perioden rekneskapen omhandlar.

2. Rapportering frå statlege forvaltningsorgan og forvaltningsverksemder

2.1 Rekneskapsrapport

Rapport til statsrekneskapen skal innehalde fullmakt ved postering. Verksemdene nyttar *eiga fullmakt* når posteringa har heimel i tildelingsbrev til verksemda og når posteringa gjeld felleskonti/budsjettpostar som er opne for alle verksemdene (sjå vedlegg). Ved postering på framandt kapittel skal *belastningsfullmakt* nyttast.

Månadleg rekneskapsrapport (S-rapport) til statsrekneskapen skal mellom anna innehalde:

- hovudbokskonti med saldo i rapporteringsperioden for transaksjonar på kapittel, post, underpost
- belastningsfullmakt ved postering på framandt budsjettkapittel
- hovudbokskonti med saldo i rapporteringsperioden for innbetalingar og utbetalingar på oppgjerskonti i Noregs Bank
- hovudbokskonto for mellomveret som verksemda har med statskassa, med saldo i rapporteringsperioden for transaksjonar førte på interimskonti
- ein avstemmingsdel som viser bokført saldo i rapporteringsperioden på oppgjerskonti i Noregs Bank og bevegelsen i perioden i Noregs Bank (kontoutskrift)

Rekneskapsrapporten skal som hovudregel sendast elektronisk til statsrekneskapen.

Etter at verksemda har sendt rekneskapsrapporten skal ho bestille avstemmingsliste frå statsrekneskapen og kontrollere at posteringane i statsrekneskapen er i samsvar med rekneskapen som er rapportert inn. Ved avvik skal feilen rettast etter instruksjon frå Senter for statleg økonomistyring (SSØ). Avstemminga skal dokumenterast.

Verksemder/rekneskapsførarar som ynskjer ta i bruk internettbasert rapportering til statsrekneskapen, avklarar dette med SSØ. Kontaktperson er Knut Mygland, tel. 982 40 998, e-post: knut.mygland@sfsno.no.

2.2 Rapportering av underpostar til løyvingerekneskapen

For utgiftspostane 01, 21 og 24 og inntektspostane 16 og 18 er det krav om rapportering av underpostar, jf. nærare beskriving i rundskriv R-101. Det er eit krav at alle underpostar som blir rapporterte til statsrekneskapen skal ha to siffer. Dette inneber at kontostrengen i rapporten til statsrekneskapen er på seks posisjonar (kapittel/post), eller åtte posisjonar (kapittel/post/underpost) når det er kravd rapportering på underpost. For somme postar kan det vere avtalt ein særskild praksis for å rapportere på underpost, sjølv om det ikkje er krav til det.

Nokre verksemder rapporterer likevel på underpostar der det ikkje er krav til det. Verksemdene må sikre at krava som er omtalte ovanfor, blir følgte, og at det for andre postar blir rapportert på postnivå (6 siffer). Verksemdene må særleg merke seg at underpost 00, 10 og 20 ikkje skal nyttast i rekneskapsrapporten.

2.3 Rapportering av mellomvere med statskassa

Transaksjonar på interimskonti i rekneskapsrapporten (S-rapporten) skal rapporterast på ein 6-sifra rekneskapskonto for mellomvere med statskassa. Alle verksemder/ rekneskapsførarar er tildelte kvar sin konto for mellomvere. Verksemda kan rapportere eit netto endringsbeløp eller spesifisere brutto endringar over fleire rader, der summen er netto endringsbeløp. I slike tilfelle kan verksemda også rapportere på 8-sifra underpost dersom det er til hjelp for å dokumentere og avstemme rekneskapen.

2.4 Ved omorganisering

Når rekneskapsførarar blir overførde frå eit departement til eit anna, eller der rekneskapsførarar skal samlast i større einingar, eller blir delte opp, vil det ha konsekvensar for mellomveret som dei har med statskassa.

Skjer dette skal verksemdene kontakte SSØ så tidleg som mogeleg for å avklare korleis overføring av mellomvere og/eller opphør av mellomvere skal handsamast. Eventuelle endringar i oppgjerskonti i Noregs Bank i samband med omorganisering, må takast opp med SSØ.

3. Rapportering for statlege fond og forvaltningsorgan med særskilde fullmakter

Statlege fond og forvaltningsorgan med særskilde fullmakter til bruttoføring utanfor statsbudsjettet skal rapportere forenkla til statsrekneskapen om likvidbevegelsen på oppgjerskonto i Norges Bank, jf. rundskriv R-106 og punkt 3.3.3.2 og 3.3.3.3 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Rapporten skal vere avstemt med rekneskapen for fondet eller verksemdsrekneskapen før den blir send til statsrekneskapen. Innan fristane i punkt 1 skal rapporten setjast opp på papir og sendast til statsrekneskapen med kopi til fagdepartementet

Verksemda skal setje opp rapporten etter følgjande mønster:

Namnet til verksemda: _____

Likvidrapport for rekneskapsførarkonto:

For _____ måned _____ til statsrekneskapen og _____ departement

Kontantbeholdning per 1. i månaden	300,-
Netto reduksjon/auke denne månaden	- 200,-
Kontantbeholdning per 30./31. i månaden	100,-

4. Bruken av rekneskapsinformasjonen i statsrekneskapen

4.1 Når rapportane frå dei statlege verksemdene og rekneskapsførarane er mottokne, utarbeider Senter for statleg økonomistyring (SSØ) kvar månad eit samla løvingsrekneskap over budsjettkapitla til kvart departement. Desse blir sende til departementa. Når året er omme, utarbeider SSØ ein endeleg løvingsrekneskap og kapitalrekneskap som inngår i St. meld. nr. 3 om statsrekneskapen.

I tillegg til den primære bruken av statsrekneskapsinformasjonen i budsjettoppfølginga og St. meld. nr. 3, har statsrekneskapen to sentrale bruksområde.

For det fyrste hentar Riksrvisjonen detaljert rekneskapsinformasjon frå statsrekneskapen. Informasjonen blir nytta i den årlige revisjonen og kontrollen med statsrekneskapen og revisjonen av rekneskapen i dei einskilde stellige verksemdene, jf. lova om Riksrvisjonen (Lov 2004-05-07-21).

For det andre blir rekneskapsinformasjonen send til Statistisk Sentralbyrå (SSB) som utarbeider nasjonalrekneskapen og statistikk om offentlege finansar. SSB utfører òg Noregs plikter knyt til internasjonal rapportering. SSB får tal frå statsrekneskapen kvar månad. Rapporteringa er basert på ein avstemt statsrekneskap som er spesifisert på kapittel/post nivå, dvs. same nivået som blir rapportert i meldinga til Stortinget.

4.2 SSB har, på oppdrag frå Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) etablert StatRes, eit system for utvikling og formidling av statistikk om staten.

SSB har vurdert at rekneskapsinformasjonen frå statsrekneskapen er ei aktuell kjelde til informasjon for StatRes. Det er lagt til grunn at fagdepartementa blir involverte i både val av nye statistikkområde og utviklinga av dei. Det er derfor ikkje aktuelt å bruke rekneskapsrapportane på einingsnivå utan at det ansvarlege fagdepartementet er involvert.

Frå 2008 får SSB tilgang til meir detaljert rekneskapsinformasjon enn før. SSB får sjå dei einskilde, årlege rekneskapsrapportane som utgjer statsrekneskapen. Dette inneber tilgang til rekneskapsrapportar på rekneskapsførarnivå:

- Akkumulert rekneskap per kapittel/post per rekneskapsfører. Ein rekneskapsfører vil normalt svare til verksemd eller ein underliggjande rekneskapsføring når verksemda har valt å organisere seg med fleire slike.
- Rekneskapen vil gå fram på underpostnivå for kvar eining. Verksemdene skal rapportere på underpostnivå for utgiftspostane 01, 21 og 24 og inntektspostane 16 og 18, jf. rundskriv R-101.

5. Kontakt

Har du spørsmål om statsrekneskapen eller rekneskapsfaglige spørsmål kan dei rettast til Senter for statleg økonomistyring:

Seksjon for regelverk og konsernsystem

Telefon sentralbord: 40 00 79 97

Faks: 22 98 70 00

E-post: statsregnskap@sfsno.no

Sender du inn rekneskapsrapporter og likvidrapporter på papir, hugs å merkje dei tydeleg med Statsrekneskapen.

Du kan òg sende brev til denne postadressa:

Senter for statleg økonomistyring

Seksjon for regelverk og konsernsystem

Pb 7154 St. Olavs plass

0130 Oslo

Meir informasjon finn du på heimesidene til SSØ: www.sfsno.no.

Departementa må informere sine underliggjande verksemder om innhaldet i dette rundskrivet.

Med helsing

Knut Klepsvik e.f.
avdelingsdirektør

Torstein Sørbotten
seniorrådgjevar

Vedlegg (1)

Kopi:

Stortingets administrasjon

Riksrevisjonen

Senter for statlig økonomistyring

Vedlegg:

Felleskonti som skal rapporterast som *Eigen fullmakt* til statsrekneskapen.

Kap 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse

Kap 5341 Avdrag på utestående fordringar,
post 91 Almannelige fordringar

Kap 5565 Dokumentavgift, post 70 Avgift

Kap 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift,
post 80 Renter av statens faste kapital

Kap 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift,
post 81 Renter av mellomrekneskapen

Kap 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringar,
post 83 Av almannelige fordringar

Kap 5700 Folketrygdas inntekter, post 72 Arbeidsgjevaravgift

Vedlegg 4

Budsjettprosess og rapporteringsoversikt

Oversendelsesfrister	Aktivitet
31.03.2009	Behov for bevilgningsendring - 1. halvår 2009
20.04.2009	Oversendelse av budsjettforslag for Gassnova SF for 2010
30.04.2009	§ 9-plan for inneværende år og utkast til oppdragsbeskrivelse som styringsbasis for prosjektene
02.06.2009	Oppdatert budsjettanslag 2010 for CO ₂ -håndteringsprosjektene
31.08.2009	Oversendelse av risikovurderinger
15.09.2009	Revidert budsjett for Gassnova SF
01.10.2009	Behov for bevilgningsendring - 2. halvår 2009
20.10.2009	§ 9-plan for 2010
05.01.2010	Konsekvensjustert budsjett 2011-2014
02.02.2010	Oversendelse av oppgave i forbindelse med kapitalregnskapet og statsregnskapet for 2009
23.02.2010	Oversendelse av årsrapporter for 2009

Vedlegg 5

Forslag til møteplan for 2009

Tidspunkt	Aktuelle tema for drøfting
1. halvår	Kontaktmøte
Foregående år (2008)	<ul style="list-style-type: none">- Er resultatene i henhold til fastsatte mål, plan og rammer?- Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål og plan- Langtidsperspektiv- Er det grunnlag for endringer i rapporteringen for neste år?
Inneværende år (2009)	<ul style="list-style-type: none">- Er det behov for justeringer i forhold til fastsatte mål og plan?
Juni	Foretaksmøte
Foregående år (2008)	<ul style="list-style-type: none">- Årsberetning, fastsetting av resultatregnskap og balanse
November	Ekstraordinært foretaksmøte
Neste år (2010)	<ul style="list-style-type: none">- Planer for kommende år, samt perspektiver på mellomlang sikt og vesentlige endringer i noen av disse- Hovedtrekk i budsjetter for kommende år
Desember	Kontaktmøte
Neste år (2010)	<ul style="list-style-type: none">- Konsekvenser av Stortingets budsjettbehandling så langt- Gjennomgang av foreløpig tildelingsbrev – eventuelle justeringer
Neste år + 1 (2011)	<ul style="list-style-type: none">- Satsingsforslag og hovedtrekk i budsjetter for kommende år

Nærmere saksliste vil man komme tilbake til.

Utgitt av:
Olje- og energidepartementet

Trykk: Departementenes servicesenter 03/2009 - opplag 40

